

Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus asiassa COMP/37.152 — Kipsilevyt (laadittu tietyissä kilpailuasioita koskevista menettelyissä kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan toimivaltuuksista 23 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/462/EY, EHTY 15 artiklan mukaisesti — EYVL L 162, 19.6.2001, s. 21)

(2005/C 156/07)

Neljälle osapuolelle (Gebrüder Knauf Westdeutsche Gipswerke KG, Société Lafarge SA, Etex SA, Gyproc Benelux NV) lähetettiin väitetiedoksianto 20. huhtikuuta 2001 ja viidennelle osapuolelle (BPB PLC) 23. huhtikuuta 2001. Osapuolille annettiin alun perin kaksi kuukautta aikaa vastata komission esittämiin väitteisiin. BPB:n 2. toukokuuta 2001 esittämän pyynnön seurauksena sen määräaika pidennettiin kaksi viikkoa eli 9. heinäkuuta 2001 saakka, koska tilaisuus tutustua asiakirja-aineistoon oli annettu liian myöhään ja komission asettama määräaika oli objektiivisesti katsoen liian lyhyt puolustuksen valmistelemiseksi. Osapuolten yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja Helmuth Schröter pidensi vastaavasti menettelyn kaikkien muidenkin osapuolten määräaika.

Suullinen kuuleminen järjestettiin 17. heinäkuuta 2001. Osapuolista kolme, ja erityisesti Lafarge, oli nimenomaisesti pyytänyt suullisen kuulemisen lykkäämistä, mutta kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja hylkäsi tämän pyynnön 28. kesäkuuta 2001 päivätyssä perustellussa vastauksessaan.

Kuulemistilaisuudessa eräät osapuolista toistivat tyytymättömyytensä siihen, että kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja oli kieltäytynyt lykkäämästä kuulemistilaisuutta. Koska yksi tärkeimmistä johtohenkilöistä ei pystynyt osallistumaan tähän kuulemistilaisuuteen, hän ei myöskään voinut antaa todistajan lausuntoaan, mikä erityisesti Lafargen mielestä loukkasi puolustautumisoikeuksia. Tältä osin on todettava, että kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja antoi poissa olleelle todistajalle mahdollisuuden esittää huomautuksensa asiasta kirjallisesti. Lafarge väitti 10. elokuuta 2001 päivätyssä kirjeessään, että sen puolustautumisoikeuksia oli loukattu muillakin tavoin.

Lafarge väitti, ettei sitä oltu kohdeltu tasavertaisesti, kuultu kunnolla eikä sille oltu annettu mahdollisuutta vasta-argumenttien esittämiseen. Kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja vastasi näihin väitteisiin. Hän muistutti ensin siitä, että on yritysten itsensä vastuulla esittää tärkeimmät todistajansa määrättyinä päivinä. Suullisen kuulemistilaisuuden päivämäärä oli ilmoitettu kaksi kuukautta etukäteen; jos tärkeä todistaja ei osallistunut kuulemiseen, kyse oli henkilökohtaisesta päätöksestä eikä se oikeuttanut kuulemisen lykkäämiseen.

Kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja myös pyysi osapuolia esittämään huomautuksensa yhden Lafargen edustajan kuulemistilaisuuden jälkeen esittämästä lausunnosta ja asetti niille tätä varten määräajan. Tämän vuoksi puolustautumisoikeuksia noudatettiin täysin menettelyn tässä vaiheessa. Osapuolille annettiin asianmukaisesti aikaa esittää huomautuksensa niin kirjallisesti kuin suullisessa kuulemistilaisuudessa. Kontradiktorista periaatetta on noudatettu, varsinkin koska suullinen kuuleminen todella järjestettiin.

Tämän jälkeen seurasi kirjeenvaihtoa uuden kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan ja Lafargen välillä. Vastasin 7. joulukuuta 2001 Lafargen väitteisiin, jotka koskivat yhtäältä osapuolten oikeutta tutustua asiakirja-aineistossa oleviin eri asiakirjoihin ja toisaalta syrjivää kohtelua, jota Lafarge väittää saaneen osakseen verrattuna muihin osapuoliin. Asianmukaisesti perustellussa vastauksessani vahvistin uudelleen, että menettelyvirheitä ei ollut havaittu. Vastasin jälleen kerran Lafargelle 13. helmikuuta 2002 päivätyllä kirjeellä, jossa totesin, että se voisi ajaa kantaansa eteenpäin nostamalla kanteen komission lopullista päätöstä vastaan.

On selvää, että tietyssä vaiheessa osapuolten lakimiesten ja kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan, jonka tehtävänä on varmistaa kuulluksi tulemisen oikeuden noudattaminen, välinen kirjeenvaihto ei ole enää tarkoituksenmukaista, ja erimielisyydet voidaan silloin saattaa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi oikeuden päätöksen saamiseksi asiasta.

Lähetin Lafargelle 27. kesäkuuta 2002 viisi kasettia suullisesta kuulemisesta ja myönsin lisähuomautusten esittämiselle kahden viikon lisäajan, jota myöhemmin pidennettiin kymmenellä työpäivällä. Tämä johtui siitä, että Lafarge väitti, ettei se ollut koskaan saanut pöytäkirjaa tai nauhoitusta kuulemisesta. Asiakirja-aineiston tarkastelussa ilmeni, ettei se ollut pyytänyt niitä. Lafargelle myönnettiin lisäaika, jotta se pystyisi analysoimaan nauhat paremmin. Näin ollen Lafarge on saanut kaikki tarpeelliset asiakirjat ja sillä on ollut tilaisuus esittää tarpeelliseksi katsomansa huomautukset.

Lisäksi Lafarge väitti kirjeissään kahdesti, että kilpailun pääosaston teollisuus- ja energialinjan johtaja Ángel Tradacete oli 12. kesäkuuta 2002 päivätyssä kirjeessään esittänyt uuden väitteen.

Väitteessä täsmennettiin muiden osapuolten väitetiedoksiintoon antamien kirjallisten vastausten perusteella ajankohta, jona Lafargen katsottiin liittyneen sopimukseen. Totean tältä osin, että väitetiedoksiannon 39 kohdassa esitettiin suhteellisen epätarkasti ajankohta, jolloin Lafargen katsottiin liittyneen sopimukseen, toteamalla, että se tapahtui ”Lontoon kokouksen jälkeen”. Tämä on ilmaisu, jota BPB käytti vastauksessaan väitetiedoksiintoon. Kilpailun pääosasto ilmoitti Lafargelle aikovansa pitää vuoden 1992 puoliväliä ajankohtana, jolloin Lafarge liittyi kartelliin, ja pyysi sitä esittämään huomautuksensa.

Lafarge on näin ollen väärässä tulkitsessaan tämän kirjeen uuden väitteen esittämiseksi.

Komission yleisenä käytäntönä kartelliasioissa on tarkentaa tietoja tutkimuksen kuluessa, erityisesti osapuolten väitetiedoksiintoon antamien vastausten perusteella. Sopimuksen tekopäivän täsmentäminen ei ole uusi väite eikä puolustautumisoikeuksia loukata, kun kyseessä olevaa yritystä pyydetään esittämään huomautuksia sitä koskevista väitteistä.

Lisäksi voidaan todeta, että ajankohdan määrittelystä vuoden 1992 puoliväliin on itse asiassa etua yritykselle arvioitaessa rikkomisen kesto, koska väitetiedoksiannon 38 kohdassa mainittu kokous järjestettiin vuoden 1992 alussa.

Komissiolle toimitettuun päätösluonnokseen ei sisälly sellaisia yrityksiä koskevia väitteitä, jotka eivät jo sisältyneet väitetiedoksiintoon. Päinvastoin siinä todetaan yhden yrityksen osalta, että rikkomista ei ole tapahtunut.

Edellä esitetyn perusteella katson, että asiassa on noudatettu osapuolten oikeutta tulla kuulluksi.

Brysselissä 19. marraskuuta 2002

Serge DURANDE
